Lietas arhīva Nr. C-0711-20/16
ECLI:LV:KURT:2020:1009.C68369919.3.S

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Liepājā 2020.gada 9.oktobrī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnesis Iļja Grigorjevs
ar tiesas sēžu sekretāri Evitu Kupicu,
piedaloties prasītājas pārstāvjiem /pers. B/ un /pers. C/, atbildētājas pārstāvei /pers. D/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "MAN-TESS TRANZĪTS" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "MAXIMIRA" par pirkuma līguma atcelšanu un pirkuma maksas atmaksu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 28.maijā sabiedrība ar ierobežotu atbildību "MAN-TESS TRANZĪTS" (turpmāk arī – prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "MAXIMIRA" (turpmāk arī – atbildētāja) par pirkuma līguma atcelšanu un pirkuma maksas atmaksu.

Prasības pieteikumā ir norādīts, ka starp pusēm tika veikts komercdarījums, saskaņā ar kuru atbildētāja pārdeva prasītājai par nolīgto pirkuma maksu 4815,80 EUR rezerves daļu – hidraulikas sūkņa komplektu (turpmāk arī – prece vai sūknis).

Norādīts, ka puses iepriekš vienojās, ka pirkuma maksa par preci tiek samaksāta priekšapmaksas veidā pirms preces piegādes prasītājai, pamatojoties uz atbildētājas avansa rēķiniem. Prasītāja savas saistības ir pilnībā izpildījusi, veicot pirkuma maksas samaksu atbildētājai priekšapmaksas veidā 2018.gada 13.jūlijā un 2018.gada 17.augustā.

Uzstādot sūkni, tika konstatēti būtiski trūkumi, kuri neļāva to izmantot paredzētajam mērķim, par ko nekavējoties tika informēta atbildētāja. Puses veica preces pārbaudi. Atbildētāja pieaicināja preces diagnostikai SIA IKF "Politehnika". Atbildētāja veica preces diagnostiku un 2018.gada 15.oktobrī pēc veiktās diagnostikas atgrieza preci prasītājai.

Defektācijas aktā tika norādīts, ka hidrauliskajā eļļā hidrosistēmā ir netīrumi un cieto daļiņu ieslēgumi, līdz ar ko secināms, ka preces bojājumu iemesls ir *VOLVO* iekrāvēja hidrauliskajā sistēmā esošie netīrumu un cieto daļiņu ieslēgumi, un ražošanas rūpnīca nevar izskatīt prasītājas pretenziju kā garantijas gadījumu.

Savukārt prasītāja, veicot preces ekspertīzi pie *VOLVO* oficiālā pārstāvja Latvijā – SIA "Swecon", noskaidrojusi pretējo, secinot, ka sūknim Nr.V011706187 BQ brīvgaitā mainās pastāvīgais spiediens, to nevar noregulēt, sūknis nesasniedz maksimālo spiedienu. Savukārt hidraulikas sūknim Nr.V011706188 ST pastāvīgais spiediens ir ražošanas rūpnīcas noteiktās normas robežās. Prece izmantojama paredzētajam mērķim tikai hidraulikas sūkņiem Nr.V011706187 BQ un Nr.V011706188 ST darbojoties kopā ar ražošanas rūpnīcas noteikto atbilstošo spiedienu, tādēļ preci konstatēto trūkumu dēļ izmantot nav iespējams.

Defektācijas aktā minēto hidraulisko eļļu prasītājs nodeva SIA "INTRAC Latvija" ekspertīzes veikšanai SYNLAB A&S Gmbh laboratorijā un saņēma analīžu rezultātu atskaiti, ka hidrauliskās eļļas paraugā novirzes no normas netika konstatētas. Līdz ar to prasītājas pretenziju noraidīšana ir pilnīgi nepamatota.

Norādīts, ka prasītāja vairākkārt iesniedza atbildētājai prasījumu par preces pirkuma līguma atcelšanu un pirkuma summas atmaksu, vienlaicīgi lūdzot atbildētāju pieņemt atpakaļ preci, tomēr atbildētāja šos prasījumus nav izpildījusi.

Prasības pieteikumā lūgts atcelt starp pusēm noslēgto pirkuma līgumu; piedzīt no atbildētājas par preci samaksāto pirkuma maksu 4815,80 EUR, ar preces ekspertīzes veikšanu saistītos izdevumus 309,46 EUR un tiesāšanās izdevumus; uzlikt atbildētājai par pienākumu pieņemt no prasītājas preci noliktavā Tvaika ielā 7, Rīgā; atzīt prasītājas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus – 6% apmērā no piespriestās, bet nepiedzītās summas gadā.

Prasība pamatota uz Komerclikuma 3.panta pirmo un otro daļu, 407.panta pirmo daļu, 411.pantu, Civillikuma 1593.panta 2.punktu, 1612., 1620., 1623., 1753., 1756., 1759., 1765., 2021.pantu, 2040.panta 2.punktu.

[2] Ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas 2019.gada 6.septembra lēmumu lieta nodota izskatīšanai Kurzemes rajona tiesā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 32.[1] pantu.

[3] 2019.gada 15.novembrī tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums. Atbildētāja norādījusi, ka prasību neatzīst, uzskata par nepamatotu un noraidāmu šādu apsvērumu dēļ.

Prasītāja ir iegādājusies no atbildētājas jauno hidraulikas sūkņa komplektu un veikusi tā uzstādīšanu uz *Volvo* iekrāvēja. Pēc tam prasītāja paziņojusi atbildētājai, ka precei ir konstatēti trūkumi, kuri neļāva to izmantot paredzētajiem mērķiem.

Lai noteiktu preces trūkumu iemeslu, atbildētāja pieaicinājusi SIA IKF "Politehnika", kas pušu klātbūtnē paņēma preci, lai veiktu tās diagnostiku. Pēc veiktās diagnostikas 2018.gada 15.oktobrī atbildētāja atdevusi preci prasītājai, par ko parakstīts darbu pieņemšanas-nodošanas akts. Atbildētājas ieskatā tas apstiprina, ka prasītāja iepazinusies ar defektācijas akta saturu un nav atzīmējusi, ka nepiekrīstu akta saturam.

Atbildētāja norāda, ka, veicot tālākās darbības (preces nodošana pieaicinātajam ekspertam SIA "Swecon", eļļas nodošana SIA "INTRAC Latvija" ekspertīzes veikšanai), atbildētājas pārstāvis netika pieaicināts. Tādēļ nevar spriest, vai prasītāja nodevusi tieši šo preci un no kurienes ņemta eļļa, par kuru veikta ekspertīze.

[4] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvji prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem. Papildus norādīja, ka prece tika piegādāta

lietota un ar slēptiem trūkumiem, kuru iemesls ir mehāniskais piesārņojums un cietās daļiņas, kas atradās sūknī un kuri tajā nevarēja nonākt caur filtru. To apstiprina veiktās ekspertīzes, kuru laikā konstatēti sūkņa mehāniskie bojājumi, iepriekš veiktās darbības sūkņa izjaukšanai un salikšanai (vismaz 3 reizes), kā arī hidrauliskās eļļas atbilstība standartiem. Vērsa uzmanību, ka pirms sūkņa uzstādīšanas tika nomainīts eļļas filtrs. Arī iekrāvēja ekspluatācijas laikā tika ievēroti ražotāja ekspluatācijas norādījumi, tai skaitā attiecībā uz hidrauliskās eļļas maiņu (ik pēc 3000 motorstundām). Tādējādi konstatējams, ka sūknis neatbilst tā izmantošanas mērķiem un tas ir pamats pirkuma līguma atcelšanai, samaksātās pirkuma maksas atmaksai un preces atgriešanai atbildētājai. Lūdza prasību apmierināt.

Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina, atkārtojot rakstveida paskaidrojumā izteiktos iebildumus. Papildus paskaidroja, ka pēc defekta konstatēšanas sūknis tika nodots ekspertīzei SIA IKF "Politehnika", piedaloties prasītājas pārstāvjiem. Pēc ekspertīzes sūknis tika atdots prasītājai, un par tālākām darbībām ar sūkni atbildētājai informācijas nav. Atbildētājas pārstāvji netika pieaicināti ne pie sūkņa nodošanas SIA "Swecon" un Rīgas Tehniskās universitātes speciālistiem, ne eļļas parauga ņemšanā. Tādējādi nav zināms, vai ekspertiem nodotais sūknis ir tas pats, ko piegādāja atbildētāja. Tāpat ekspertīzes atzinumi neapstiprina faktu, ka sūkņa defekta iemesls ir ražotāja vaina. Lūdza prasību noraidīt kā nepamatotu.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

[5.1] Lietā nav strīda, ka 2018.gada 10.septembrī atbildētāja piegādājusi prasītājai hidraulikas sūkni komplektā *VOLVO* par pirkuma maksu 4815,80 EUR. Pirkuma maksa tika samaksāta pilnībā.

Tāpat netiek apstrīdēts, ka 2018.gada 12.septembrī pēc sūkņa uzstādīšanas uz iekrāvēja tika konstatēti tā būtiski trūkumi, kuri neļāva un neļauj to izmantot paredzētajiem mērķiem.

Lietā ir strīds par to, vai atbildētājai ir jāuzņemas atbildība par konstatētajiem sūkņa defektiem.

[5.2] Saskaņā ar Komerclikuma 3.panta pirmo un otro daļu komercdarbību regulē šis likums, Civillikums un citi likumi, kā arī Latvijas Republikai saistošās starptautisko tiesību normas. Komercdarbībai Civillikuma noteikumi piemērojami tiktāl, ciktāl šajā likumā vai citos komercdarbību regulējošos likumos nav noteikts citādi.

Lietā nav strīda par to, ka pušu noslēgtais darījums par sūkņa iegādi ir uzskatāms par komerciālā pirkuma līgumu Komerclikuma 407.panta pirmās daļas izpratnē. Tāpat netiek apstrīdēts tas, ka prasītāja ir izpildījusi pienākumu nekavējoties paziņot atbildētājai par preces trūkumiem atbilstoši Komerclikuma 411.pantam.

Civillikuma 1593.panta 2.punktā noteikts, ka katrā atlīdzināma atsavinājuma līgumā, kā: pirkumā, maiņā, mantojuma un kopmantas dalījumā, ieķīlājumā un izlīgumā, atsavinātājam jānes atbildība pret ieguvēju par to, ka lietai nav nekādu apslēptu trūkumu un ka tai ir visas tās labās īpašības, kādas apgalvotas vai pieņemamas.

Atbilstoši Civillikuma 1620.pantam atsavinātājam, kas ļaunā nolūkā noklusējis vai apslēpis viņam zināmos lietas trūkumus, vai noteikti apgalvojis, ka tai ir zināmas īpašības, jāatlīdzina ieguvējam visi zaudējumi. Visos citos gadījumos ieguvējam ir tiesība tikai prasīt, pēc paša izvēles, vai nu līguma atcelšanu, vai lietas cenas samazināšanu.

Savukārt Civillikuma 1614.panta pirmā daļa noteic, ka atbildība par lietas trūkumiem krīt uz atsavinātāju tikai tad, ja tie bijuši jau pirms atsavinājuma līguma noslēgšanas, bet nav radušies vēlāk.

No prasības pieteikuma un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka prasītāja cēlusi līguma atcēluma prasību, kuras mērķis saskaņā ar Civillikuma 1622.pantu ir tas, lai atbildētāja pārdoto lietu ņemtu atpakaļ un atdotu par to saņemto maksu.

Tomēr, lai atzītu, ka atbildētājai jāuzņemas atbildība par preces trūkumiem un atbilstoši minētajām tiesību normām apmierinātu prasību par pirkuma līguma atcelšanu preces trūkumu dēļ, jākonstatē, ka šie trūkumi radušies pirms preces nodošanas prasītājai. Turklāt tieši prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu jāpierāda šis apstāklis.

Kā pierādījumi prasītājas apgalvojumiem par preces neatbilstošu kvalitāti pirms tās nodošanas prasītājai tiesai ir iesniegti šādi rakstveida pierādījumi: SIA "Swecon" defektācijas slēdziens, SIA IKF "Politehnika" defektācijas akts, Rīgas Tehniskās universitātes Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultātes Mehānikas un mašīnbūves institūta Mehānikas ekspertīžu centra (turpmāk arī – RTU) ekspertīzes atzinums (turpmāk arī – Atzinums), SIA INTRAC LATVIJA hidrauliskās eļļas testēšanas pārskats.

[5.3] SIA "Swecon" 2018.gada 10.oktobra defektācijas slēdzienā ir norādīts, ka, veicot divdaļīgā hidraulikas sūkņa pārbaudi, tika konstatēts, ka 1.sūknim (pie transmisijas) brīvgaitā mainās ("lēkā") pastāvīgs (*stand-by*) spiediens, to nevar noregulēt, sūknis nesasniedz maksimālo spiedienu (lietas 17.lapa). Šajā dokumentā nav atspoguļotas ziņas nedz par sūkņa defekta iemesliem, nedz par to rašanās apstākļiem un laiku.

No lietā esošā SIA IKF "Politehnika" 2018.gada 11.oktobra defektācijas akta redzams, ka, apsekojot hidraulisko tandēma sūkni, tika konstatēti netīrumi, metālisko daļu noberzumi un robi plunžeros. Minētie defekti liecina par to, ka hidrauliskajā eļļā tehnikas hidrosistēmā ir netīrumi un cieto daļiņu ieslēgumi. Defektācijas aktā nav norādīts, ka preces trūkumi radušies pirms tās piegādes prasītājai (lietas 20.lapa).

Tādējādi tiesa atzīst, ka minētie rakstveida pierādījumi apstiprina vien to, ka pēc sūkņa piegādes prasītājai tajā tika konstatēti darbības traucējumi, kam par iemeslu bija netīrumi un svešķermeņi iekrāvēja hidrauliskajā sistēmā. Šie pierādījumi neapstiprina faktu, ka defekti ir radušies pirms sūkņa piegādes prasītājai.

[5.4] 2020.gada 12.martā prasītāja vērsusies RTU, lūdzot veikt sūkņa ekspertīzi, atbildot uz iesnigumā uzdotajiem jautājumiem (lietas 88.lapa). 2020.gada 14.aprīlī RTU ir izsniegusi prasītājai Atzinumu (lietas 89.-97.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 121.panta pirmajai daļai ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai nozīmīgu faktu noskaidrošanai nepieciešamas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē.

No minētās normas izriet, ka, lai atzītu dokumentu par eksperta atzinumu Civilprocesa likuma izpratnē, ekspertīze jānosaka tiesai. Tomēr tiesa atzīst, ka Atzinums, lai arī tas nav uzskatāms par eksperta atzinumu atbilstoši Civilprocesa likuma normām, vērtējams kā rakstveida pierādījums. Šāda atziņa ir pausta arī tiesu praksē (*sk. Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 19.marta spriedumu lietā Nr. C33123707, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 21.februāra spriedumu lietā Nr. SKC-0992-14*).

[5.4.1] Atbildot uz prasītājas iesniegumā norādītajiem jautājumiem, eksperti secinājuši:

1. ekspertīzei uzrādītajam hidraulikas sūknim ir lietošanas pazīmes. Abas sūkņa sekcijas pirms ekspertīzes ir bijušas saliktas vismaz 3 reizes. Ekspertīzes laikā netika konstatēti dilstoši mezgli vai detaļas, kas varētu liecināt par rūpnieciski veiktu restaurāciju atkārtotai izmantošanai. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka sūknis ir atjaunots vai restaurēts;
2. sūknim ir konstatēti būtiski defekti;
3. sūknis, iespējams, ir ticis darbināts bez hidrauliskā šķidruma uzpildes, par ko liecina lokalizētas augstas temperatūras iedarbības pēdas.

Vecot padziļinātu sūkņa mezglu – spiedienu un plūsmu regulējošo vārstu izjaukšanu un analīzi A sekcijai, tika konstatēts, ka nosprūdis sūkņa ražību regulējošais plūsmdalis. Ar spēku iedarbojoties uz plūsmdali, to izdevās izkustināt, un eksperti konstatēja smilšu graudiem līdzīgu svešķermeņu klātbūtni hidrauliskajos kanālos. Šāda tipa svešķermeņi ir piesārņojums no ārienes. Iespējamās iekļūšanas vietas sistēmā ir a) sūkņa montāžas uz traktortehnikas laikā; b) caur traktortehnikas hidrauliskā šķidruma tvertni; c) tie jau bijuši sūknī pirms montāžas; d) citu darbību laikā, kad tikuši atvērti hidrauliskie kanāli;

4. galvenais sūkņa defektu, bojājumu rašanās cēlonis uzskatāms mehāniskais piesārņojums, kā rezultātā nosprūda spiediena regulēšanas plūsmvirzis;
5. pēc sūkņa detaļu nodiluma nav iespējams noteikt aptuveno nostrādāto motorstundu skaitu;
6. nevar izslēgt to, ka konstatētais sūkņa detaļu nodilums varētu rasties, nostrādājot testa režīmā 2 stundas kopš uzstādīšanas brīža, ja uzskata, ka sūknis sākotnēji ir bijis jauns;
7. sūkņa skrūves, kas nokrāsotas melnā krāsā tikai no ārpuses neliecina par to, ka sūknis bija atjaunots, restaurēts;
8. ekspertīzei nodotā sūkņa fotogrāfijās redzamās cietās daļiņas nevarēja nokļūt sūknī caur hidrauliskās eļļas filtru.

[5.4.2] Tiesa atzīst, ka arī Atzinumā izdarītie secinājumi nepierāda to, ka sūkņa bojājumi radušies pirms tā piegādes prasītājai. Šo secinājumu pamato turpmāk norādītie apsvērumi.

Pirmkārt, no Atzinuma nepārprotami izriet, ka sūknim netika veikta rūpnieciska restaurācija tā atkārtotai izmantošanai.

Otrkārt, tas, ka sūknim ir lietošanas pazīmes, loģiski izskaidrojams ar to, ka sūknis pēc tā uzstādīšanas uz prasītājas iekrāvēja ir nostrādājis testa režīmā 2 stundas, ko nenoliedz pati prasītāja. Tātad, uz Atzinuma sagatavošanas brīdi tas jau bijis lietots. Turklāt Atzinumā viennozīmīgi ir norādīts, ka pēc nodiluma aptuveno nostrādāto motorstundu skaitu noteikt nav iespējams.

Treškārt, tas, ka sūknis bija salikts vismaz trīs reizes, nenozīmē, ka tas bija arī izjaukts trīs reizes, jo pirmo salikšanu veic sūkņa izgatavotājs (bez izjaukšanas). Tāpat vēl vienu reizi sūknis bija salikts pēc tam, kad SIA IKF "Politehnika" veikusi sūkņa apsekošanu, pirms tam veicot tā izjaukšanu, par ko liecina lietā esošie fotoattēli (lietas 21.-24.lapa). Lai gan tiesai nav ziņu, kādos apstākļos un kurš veica trešo sūkņa salikšanu, tomēr tas nevar liecināt par to, ka sūknis piegādes brīdī jau ir bijis ar defektiem, jo trešā sūkņa salikšana varēja notikt gan izgatavotājrūpnīcā (piemēram, novēršot pirms piegādes atbildētājai konstatēto defektu), gan pie atbildētājas, gan arī pie prasītājas pēc sūkņa piegādes.

Ceturtkārt, kā galvenais sūkņa defektu un bojājumu rašanās iemesls Atzinumā ir norādīts mehāniskais piesārņojums (svešķermeņu esamība sūkņa korpusā). Tiesa ņem vērā, ka Atzinumā nav viennozīmīgas norādes uz šo svešķermeņu iekļūšanas vietām un apstākļiem. Tie varēja iekļūt sūknī gan tā izgatavošanas laikā, gan montāžas uz iekrāvēja laikā (par ko atbildētāja nevar būt atbildīga, jo montāžu veikusi pati prasītāja), gan arī citu darbību rezultātā, atverot hidrauliskos kanālus. Pēdējā gadījumā atbildētāja arī nevar uzņemties atbildību par sūkņa defektiem, jo prasītājas iekrāvēja tehnisko apkopi tā neveic.

Piektkārt, Atzinuma secinājumu daļā ir norādīts, ka ekspertīzei nodotā sūkņa fotogrāfijās redzamās cietās daļiņas nevarēja nokļūt sūknī caur hidrauliskās eļļas filtru. Tomēr, izpētot iekrāvēja, uz kura uzstādīts sūknis, hidraulisko shēmu, eksperti Atzinumā secinājuši, ka hidrauliskā šķidruma filtrs uzstādīts hidrauliskajā tvertnē, atplūdes līnijā. Pie tam filtrs ir aprīkots ar pārspiediena vārstu, kas atveras pie noteiktā filtra aizsērējuma. Līdz ar to ir iespējama situācija, kad kāds no hidraulikas elementiem defekta dēļ piesārņo sistēmu ar mehāniskiem svešķermeņiem tādā apmērā, ka spiedienu starpības dēļ atveras filtra pārspiediena vārsts. Šādā situācijā jebkāds piesārņojums mehānisku ķermeņu formā, kura izmērs nepārsniedz sistēmas šaurākos kanālus, spēj brīvi pārvietoties cauri visiem hidrauliskās sistēmas komponentiem, kamēr netiek novērsts filtra aizsērējums un iztīrīta hidrauliskā sistēma (sk. Atzinuma 7.lapu).

Citiem vārdiem sakot, filtra aizsērēšanas gadījumā ražotājs paredzējis iespēju, lai hidrauliskā eļļa nonāktu līdz hidrauliskās sistēmas svarīgākiem mezgliem (tostarp arī līdz sūknim), apejot filtru, lai novērstu šo mezglu darbību bez hidrauliskās eļļas padeves. Pretējā gadījumā var rasties mezglu (piemēram, sūkņa) elementu pārkāršana (sk. Atzinuma 2.-3.lapu). Tas nozīmē, ka netiek izslēgta iespēja, ka SIA IKF "Politehnika" apsekošanas laikā konstatētās cietās daļiņas varēja nokļūt sūknī iepriekš aprakstītajā veidā, t.i., apejot hidrauliskās eļļas filtru.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka ar Atzinumu ir pierādīts sūkņa bojājumu fakts un šo bojājumu rašanās cēloņi, par ko lietā nav strīda. Savukārt tas, ka sūkņa defekti radušies pirms tā nodošanas prasītājai, ar Atzinumu netiek pierādīts, jo bojājumu cēloņi varēja rasties gan pirms, gan pēc sūkņa piegādes, piemēram, tā izmēģinājuma laikā.

[5.4.3] No lietā esošā SIA INTRAC LATVIJA hidrauliskās eļļas testēšanas pārskata redzams, ka hidrauliskās eļļas *Orlen HLP*, ko iesniegusi prasītāja, stāvoklis ir apmierinošs. Būtisks piesārņojums nav konstatēts (lietas 100.-101.lapa).

Tiesai nav pamata apšaubīt SIA INTRAC LATVIJA kompetenci, objektivitāti un izdarītā secinājuma atbilstību patiesajam hidrauliskās eļļas parauga stāvoklim. Tomēr tiesa ņem vērā, ka lietā nav iegūta informācija par hidrauliskās eļļas parauga ņemšanas vietu (vai eļļas paraugs ņemts no konkrētā iekrāvēja un no kuras hidrauliskās sistēmas daļas), apstākļiem un laiku (piemēram, vai pirms parauga ņemšanas nav notikusi hidrauliskās sistēmas skalošana un tīrīšana). Šādus pierādījumus prasītāja tiesā nav iesniegusi, lai gan tiesas sēdes laikā tiesa prasītājas pārstāvjiem uz to ir norādījusi, kā to paredz Civilprocesa likuma 93.panta ceturtā daļa.

Tādējādi testēšanas pārskats nesniedz pilnīgu un objektīvu informāciju par iekrāvēja hidrauliskās sistēmas un hidrauliskās eļļas stāvokli pirms sūkņa montāžas un neizslēdz iespēju, ka sūkņa defekti radušies paša iekrāvēja bojājumu, nodiluma vai hidrauliskās sistēmas piesārņojuma rezultātā.

[5.4.4] Tiesa nevar atzīt par pamatotu prasītājas norādi, ka iekrāvēja ekspluatācijas laikā ir ievēroti tā ražotāja norādījumi attiecībā uz hidrauliskās eļļas maiņu.

No prasītājas iesniegtā izraksta no iekrāvēja tehniskās dokumentācijas redzams, ka, lai samazinātu pilnīgi visas hidrauliskās eļļas maiņas radītos lielos izdevumus pēc 3000 darba stundām, operators var aicināt uzticamu eļļas analīzes uzņēmumu noteikt hidrauliskās eļļas stāvokli. Analīze būtu jāveic posmā pēc 2570 un pirms 3000 darba stundām. Ja eļļas analīzi nav iespējams veikt, rekomendētā eļļas maiņas pēc 3000 darba stundām ir jāveic obligāti (lietas 108.-109.lapa).

Atbildētājas iesniegtā iekrāvēja remontu uzskaites žurnāla kopija apstiprina, ka 2016.gada 17.janvārī iekrāvējam veikta hidrauliskās eļļas maiņa, nostrādāto motorstundu skaits – 3557 (lietas 103.lapa). 2017.gada 27.jūlijā veikti iekrāvēja apkopes un remonta darbi, šajā datumā fiksēts nostrādāto motorstundu skaits 5513. 2017.gada 1.novembrī notika motorstundu skaitītāja maiņa. Žurnālā nav fiksēts demontētā motorstundu skaitītāja rādījums, norādīts tikai jaunā skaitītāja rādījums – 000 (lietas 105.lapa). Savukārt 2018.gada 11.septembrī veikta atkārtota hidrauliskās eļļas maiņa, nostrādāto motorstundu skaits – 1258 (lietas 106.lapa).

No norādītajiem datiem nevar precīzi noteikt nostrādāto motorstundu skaitu laika posmā no 2017.gada 27.jūlija līdz 2017.gada 1.novembrim, jo 2017.gada 1.novembrī demontētā motorstundu skaitītāja rādījums žurnālā nav atspoguļots. Tomēr, pat ja iekrāvējs šajā laikā posmā netika ekspluatēts, intervāls starp hidrauliskās eļļas maiņām 2016.gada 17.janvārī un 2018.gada 11.septembrī ir vismaz 3214 motorstundas (5513-3557+1258).

Novērtējot šo aprēķinu kopsakarā ar informāciju, ka iepriekšējā hidrauliskās eļļas maiņa notikusi pie nostrādāto motorstundu skaita 3557, tiesa atzīst, ka prasītāja sistemātiski neievēroja iekrāvēja ražotāja norādījumus par obligāto hidrauliskās eļļas maiņu intervālu.

Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē izteica viedokli, ka šāds pārsniegums nav būtisks. Tomēr tiesa nevar piekrist šādam apgalvojumam, jo pašas prasītājas iesniegtā iekrāvēja tehniskā dokumentācija paredz obligātu hidrauliskās eļļas maiņu pēc 3000 stundām.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta pirmajai daļai tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Balstoties uz dzīvē gūtajiem novērojumiem un pieredzes tiesa secina, ka obligāta tehnisko šķidrumu maiņa mehānismos cita starpā ir paredzēta, lai novērstu detaļu pastiprinātu nodilumu, jo tehniskie šķidrumi pēc noteikta laika zaudē savas īpašības. Tādējādi atkāpes no tehnikas ražotāja doto obligāti izpildāmo norādījumu precīzas ievērošanas var radīt atsevišķu mezglu vai detaļu neparedzētus bojājumus, kas var izraisīt arī citu detaļu bojājumus, ja tās ir vienas sistēmas sastāvdaļas.

Šajā gadījumā nesavlaicīga hidrauliskās eļļas maiņa varēja radīt kādas no hidrauliskās sistēmas detaļas priekšlaicīgu nodilumu, kā rezultātā hidrauliskajā šķidrumā varēja nonākt mehāniskie svešķermeņi, kas kontaktā ar sūkni izraisīja tā bojājumus.

[5.4.5] Citi pierādījumi, kas apstiprina prasības pieteikumā norādītos apstākļus – sūkņa defektus pirms tā piegādes – prasītāja tiesā nav iesniegusi.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīt, ka prasītāja nav pierādījusi to, ka atbildētāja tai ir piegādājusi sūkni ar defektiem, kas bija radušies pirms sūkņa nodošanas, jo lietā esošie pierādījumi šo faktu viennozīmīgi neapstiprina.

Tādējādi prasību daļā par pirkuma līguma atcelšanu preces trūkumu dēļ tiesa atzīst par nepamatotu un noraidāmu.

[5.5] Ievērojot to, ka prasība daļā par pirkuma līguma atcelšanu ir noraidāma, tiesai nav pamata piedzīt no atbildētājas prasītājas labā samaksāto pirkuma maksu 4815,80 EUR, jo iztrūkst pamats pirkuma maksas atdošanai – pirkuma līguma spēkā neesamība.

Tāpat ir noraidāma arī prasība daļā par pienākuma uzlikšanu atbildētājai pieņemt Preci no prasītājas, jo atbilstoši Civillikuma 1622.pantam pienākums ņemt pārdoto lietu atpakaļ iestājas tikai gadījumā, ja pirkuma līgums tiek atcelts.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Savukārt Civilprocesa likuma 44.panta otrajā daļā noteikts, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums tiek apmierināts pilnīgi vai daļēji.

Šajā gadījumā nav pamata piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai tās samaksātos tiesas un ar lietas vešanu saistītos izdevumus, tostarp arī izdevumus sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu (ekspertīzes atzinumu saņemšanu), jo prasība ir noraidāma pilnībā.

[7] Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Atbilstoši minētajai tiesību normai priekšnoteikums prasītāja tiesību atzīšanai saņemt procentus līdz sprieduma izpildei ir prasības par naudas summas piedziņu apmierināšana.

Tādējādi šajā gadījumā tiesai nav pamata apmierināt prasītājas lūgumu par tiesību atzīšanu saņemt no atbildētājas likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei, jo prasība tiek noraidīta.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97.,193., 195. pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "MAN-TESS TRANZĪTS" prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "MAXIMIRA" par pirkuma līguma atcelšanu un pirkuma maksas atmaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnesis (personiskais paraksts) I.Grigorjevs